

Akranes 20. maí 2020

Efni: Umsögn forstöðumanns Endurhæfingarhússins Hver (Hver) og Starfsendurhæfingar Vesturlands (StarfVest) vegna máls nr. 86/2020: Tillaga að endurhæfingarstefnu

Drög að endurhæfingarstefnu á Íslandi er jákvætt skref og leiðir vonandi til bættrar þjónustu á landsbyggðinni. Skýrslan er í heildina góð og kemur inn á flesta þætti endurhæfingar. Undirrituð vill koma að nokkrum ábendingum og vangaveltum.

Í inngangi kemur meðal annars fram að hlutverk starfshóps hafi verið að gera samantekt um endurhæfingarþjónustu sem er til staðar á landinu. Á bls 23 -27 eru taldar upp nokkrar stofnanir og stuttlega gerð grein fyrir starfsemi nokkurra þeirra auk þess sem frekar er gerð grein fyrir sömu úrræðum í fylgiskjali 2. Sameiginlega er gerð grein fyrir starfsendurhæfingarstöðvum og mætti án þess að hafa um þær löng orð telja þær upp og taka fram hvar þær eru staðsettar eða hvert starfssvæði þeirra nær. Einnig kemur stutt upptalning á endurhæfingarúrræðum með samninga við Vinnumálastofnun, gera mætti grein fyrir þessum úrræðum og horfa þá einnig til landsbyggðarinnar en þarna væri rétt að telja upp t.d. Strók á Selfossi, Björgina í Reykjanesbæ og Hver á Akranesi. Hver er rekið af Akraneskaupstað en er einnig með samning á sviði starfsendurhæfingar við Vinnumálastofnun.

Mikilvægt er að fá yfirsýn yfir þá endurhæfingu sem fer fram um allt land og helst að setja það fram með skýrum hætti þannig að þeir sem koma til með að vísa í þjónustu hafi yfirsýn yfir þá endurhæfingu sem er í boði á hverjum tíma. Mögulega þarf að kalla með formlegum hætti eftir upplýsingum frá endurhæfingaraðilum og þá væri áhugavert að fá upplýsingar um þá endurhæfingu sem á sér stað á vegum sveitarfélaganna en á bls 25 kemur fram að talsverð endurhæfing sé á þeirra vegum og þá einkum á vegum Reykjavíkurborgar án þess að fleira komi þar fram.

Undirrituð hefur starfað sem iðjupjálfi í starfsendurhæfingu og endurhæfingu frá árinu 2005. Lengst af á Vesturlandi sem forstöðumaður Hver og StarfVest. Mikil breyting og þróun hefur átt sér stað á þessum 12 árum en Hver var komið á fót á vormánuðum 2008 og StarfVest fyrir rúmum fimm árum. Þrátt fyrir að StarfVest hafi sprottið upp úr Hver má segja að tilurð Hver sem tilraunaverkefni á sínum tíma hafi hægt á því ferli að á Vesturlandi væri stofnuð formleg starfsendurhæfing sem nyti fjármagns í sammæli við aðrar starfsendurhæfingar.

Hver hafði örugga fjármögnun til þriggja ára og lítið kapp var sett í að sækja peninga á forsendum starfsendurhæfingar fyrr en undir lok tilraunarinnar. Breytt landslag var þá í úthlutunum frá ríkinu með tilurð VIRK auk þess sem tíma tók að ná samstöðu um að stofna starfsendurhæfingu á Vesturlandi. StarfVest var formlega stofnað í desember 2014. Þrátt fyrir oft á tíðum takmarkað fjármagn, manneklu og óvissu um framhald hefur það leitt af sér mikið og náið samstarf á milli kerfa á Vesturlandi og þá sérstaklega á Akranesi. Reglulegt samráð er með starfsmönnum og atvinnuteymi Vinnumálastofnunar, félagsþjónustu Akraneskaupstaðar, ráðgjöfum VIRK á Vesturlandi og Símenntunarmiðstöð Vesturlands. Auk þess sem góð samvinna er við lækna heilsugæslunnar. Boðleiðir hafa verið stuttar og hægt hefur verið að tryggja snemmbært inngrip þeirra sem óska eftir endurhæfingu. Mögulega má deila um að þjónustan sé alltaf sú rétta frá fyrstu stundu en það að hægt sé að eyða óvissu, tryggja framfærslu, bjóða þátttöku og iðjutengd verkefni sem kemur í veg fyrir að vandi verði flóknari hefur reynst mörgum mikilvægt. Von mín er sú að þessi samvinna haldist áfram og að boðleiðir og flöskuhálsar myndist ekki í nýju kerfi.

Að lokum vil ég benda á að á bls 59/60 vantar Byr samtök starfsendurhæfingarstöðva

Virðingarfyllst,

Thelma Hrund Sigurbjörnsdóttir, iðjupjálfi og forstöðumaður
Endurhæfingarhússins Hver og Starfsendurhæfingar Vesturlands

.